

แผนการเฝ้าระวังและชี้แนะอาหารนำเข้าประจำปีงบประมาณญี่ปุ่น 2567 (เมษายน 2567 – มีนาคม 2568) Imported Foods Monitoring and Guidance Plan for FY2024

เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2567 กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการญี่ปุ่น (MHLW) เผยแพร่แผนการเฝ้าระวังและชี้แนะอาหารนำเข้าประจำปีงบประมาณญี่ปุ่น 2567 (เมษายน 2567 – มีนาคม 2568) ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายสุขอนามัยอาหาร มาตรา 23 วรรค 1¹ ครอบคลุมอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ ภาชนะ และของเล่น ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศ

1. ความเป็นมา

- ในปีงบประมาณ 2565 (เมษายน 2565 – มีนาคม 2566) มีการยื่นขอนำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ ภาชนะ และของเล่น จำนวน 2.40 ล้านรายการ ปริมาณ 31.92 ล้านตัน
- การพึ่งพาตนเองด้านอาหารของญี่ปุ่น คิดตามแคลอรี ประมาณร้อยละ 40 โดยร้อยละ 60 นำเข้าจากต่างประเทศ
- ในช่วงเดือนเมษายน - กันยายน 2566 มีการยื่นขอนำเข้าอาหารฯ 1.20 ล้านรายการ ปริมาณ 11.10 ล้านตัน ดำเนินการตรวจทั้งสิ้นประมาณ 102,000 รายการ พบอาหารฯ ผ่าฝืนกฎหมายสุขอนามัยอาหารจำนวน 379 รายการ

2. ระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้

1 เมษายน 2567 – 31 มีนาคม 2568

3. สรุปสาระสำคัญแนวทางการดำเนินการภายใต้แผนฯ

3.1 MHLW จะแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับการดูแลสุขอนามัยอาหารของญี่ปุ่นให้แก่สถานเอกอัครราชทูต ประจำกรุงโตเกียว ผู้นำเข้า เจ้าหน้าที่รัฐบาลของประเทศผู้ส่งออก และผู้ผลิต รวมถึงจะนำข้อมูลดังกล่าว เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ MHLW นอกจากนี้จะดำเนินการหารือกับประเทศผู้ส่งออก เดินทางไปสำรวจ และ จัดทำความร่วมมือด้านเทคนิค เพื่อส่งเสริมมาตรการดูแลด้านสุขอนามัยตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตและการแปรรูป ณ ประเทศผู้ส่งออก

- เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ตั้งแต่ต้นทาง (ประเทศผู้ส่งออก) MHLW จะ 1) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับการดูแลสุขอนามัยอาหารทางเว็บไซต์ ตลอดจนจัดการประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตประจำกรุงโตเกียว การอบรมโดยองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) และการประชุมชี้แจง ณ ประเทศผู้ส่งออก 2) ประชุมหารือกับประเทศผู้ส่งออกเกี่ยวกับอาหารฯ นำเข้าภายใต้

¹ กฎหมายสุขอนามัยอาหาร มาตรา 23 วรรค 1 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW จะต้องกำหนดแผนเกี่ยวกับการดำเนินการเฝ้าระวังและชี้แนะของหน่วยงานภาครัฐ สำหรับการนำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ ภาชนะและของเล่น ของปิดไป เป็นประจำทุกปีงบประมาณ”

คำสั่ง Order Inspection และอาหารฯ นำเข้าที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะฝ่าฝืนกฎหมายฯ ควบคู่ไปกับการเดินทางไปสำรวจยังประเทศผู้ส่งออกสำหรับประเทศที่ส่งออกอาหารฯ มายังญี่ปุ่นจำนวนมาก ประเทศภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ประเทศผู้ส่งออกที่ตรวจพบอาหารฯ นำเข้าฝ่าฝืนกฎหมายฯ จำนวนมาก และ 3) ดำเนินความร่วมมือทางเทคนิคกับประเทศผู้ส่งออกเพื่อยกระดับระบบควบคุมดูแล ณ ประเทศต้นทาง

3.2 หากพบการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสุขอนามัยอาหาร MHLW จะดำเนินการมาตรการยกระดับการตรวจกักกันเมื่อนำเข้า และจะประกาศเผยแพร่การฝ่าฝืนตามมาตรา 69 ตามกฎหมายฯ²

3.3 หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหารจากอาหารฯ ที่นำเข้าจากประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง หรือผลิตโดยผู้ประกอบการหนึ่ง MHLW จะใช้มาตรการห้ามการนำเข้าในภาพรวมตามมาตรา 9 วรรค 1³ และมาตรา 17 วรรค 1⁴ ตามกฎหมายฯ

- หากอาหารฯ นำเข้าซึ่งผลิตโดยประเทศหนึ่ง หรือภูมิภาคหนึ่ง หรือผู้ประกอบการรายหนึ่ง มีการฝ่าฝืนกฎหมายฯ เกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนที่ตรวจกักกัน ประกอบกับมีความเป็นไปได้ว่าจะมีการนำเข้าอาหารฯ ซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายฯ อีก ภายหลังการพิจารณาระดับความอันตรายต่อผู้บริโภคแล้วเห็นว่ามี ความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยจากอาหารฯ ดังกล่าว รวม. MHLW จะรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการสุขอนามัยและอาหาร และสั่งให้ใช้มาตรการห้ามการนำเข้า

3.4 MHLW จะให้การชี้แนะผู้ประกอบการนำเข้าที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ซ้ำหลายครั้ง เพื่อแก้ไขสาเหตุแห่งการฝ่าฝืน และหากมีความจำเป็น จะออกคำสั่งห้ามหรือระงับการประกอบธุรกิจของผู้นำเข้ารายดังกล่าว ตามมาตรา 60 วรรค 2 ตามกฎหมายฯ⁵

² มาตรา 69 “เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร รัฐมนตรีว่าการ MHLW นายกรัฐมนตรี และผู้ว่าราชการจังหวัด จะเผยแพร่รายชื่อ ฯลฯ ของผู้ฝ่าฝืนกฎหมายฯ หรือการดำเนินการตามกฎหมายฯ และจะเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร”

³ มาตรา 9 วรรค 1 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW สามารถสั่งห้ามให้มีการจำหน่าย หรือเก็บ ผลิต นำเข้า แปรรูป ใช้ ประง เพื่อการจำหน่ายอาหาร และสารเติมแต่ง โดยรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการสุขอนามัยและอาหาร กรณีที่ผลการตรวจกักกันตามข้อกำหนดในมาตรา 26 วรรค 1 ถึง 3 หรือมาตรา 28 วรรค 1 ในอาหารและสารเติมแต่งดังกล่าวซึ่งเก็บ ผลิต แปรรูป ประง สะสมในประเทศหรือภูมิภาคแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือเก็บ ผลิต แปรรูป ประง หรือสะสมโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง พบว่าเข้าข่ายตามข้อใดข้อหนึ่งของวรรคนี้ หรือพิจารณาแล้วเห็นว่ามี ความเป็นไปได้ที่จะมีอาหารและสารเติมแต่งที่เข้าข่ายตามข้อใดข้อหนึ่งของวรรคนี้ผสมอยู่ โดยพิจารณาจากสภาพการบริหารจัดการ ณ แหล่งผลิต และข้อกำหนดตามกฎหมายกระทรวง MHLW ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร (1) อาหารหรือสารเติมแต่งที่ปรากฏ ในมาตรา 6 (2) อาหารที่กำหนดในมาตรา 12 (3) อาหารหรือสารเติมแต่งที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรา 13 วรรค 1 (4) อาหาร ที่ใช้สารเติมแต่งด้วยวิธีที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในมาตรา 13 วรรค 1 (5) อาหารที่กำหนดในมาตรา 13 วรรค 3”

⁴ มาตรา 17 วรรค 1 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW สามารถสั่งห้ามให้มีการจำหน่าย หรือผลิต นำเข้า เพื่อการจำหน่ายอุปกรณ์หรือภาชนะ โดยรับ ฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการสุขอนามัยและอาหาร กรณีที่ผลการตรวจกักกันตามข้อกำหนดในมาตรา 26 วรรค 1 ถึงวรรค 3 หรือ มาตรา 28 วรรค 1 ในอุปกรณ์หรือภาชนะดังกล่าวซึ่งผลิตในประเทศหรือภูมิภาคแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือผลิตโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง พบว่าเข้า ข่ายตามข้อใดข้อหนึ่งของวรรคนี้ โดยพิจารณาจากสภาพการบริหารจัดการ ณ แหล่งผลิต และข้อกำหนดตามกฎหมายกระทรวง MHLW ซึ่งอาจ ก่อให้เกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร (1) อุปกรณ์หรือภาชนะที่กำหนดในมาตรา 16 (2) อุปกรณ์หรือภาชนะที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ กำหนดในมาตรา 18 วรรค 1 (3) อุปกรณ์หรือภาชนะที่ฝ่าฝืนมาตรา 18 วรรค 3”

⁵ มาตรา 60 วรรค 2 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW สามารถสั่งให้ผู้ประกอบการ (เฉพาะบุคคลหรือนิติบุคคลที่นำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ หรือภาชนะ) ห้ามประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจเป็นการชั่วคราว กรณีที่ผู้ประกอบการรายดังกล่าวฝ่าฝืน

3.5 ด้านสาธารณสุขจะดำเนินการยืนยันการปฏิบัติตามกฎหมายฯ เช่น การปฏิบัติตามมาตรฐานและเงื่อนไข โดยตรวจสอบเอกสารยื่นขอนำเข้า (มาตรา 27 ตามกฎหมาย⁶) ความสอดคล้องของสินค้าที่นำเข้าจริงและรายละเอียดตามเอกสารตามมาตรา 13 วรรค 1⁷ และมาตรา 18 วรรค 1 ตามกฎหมาย⁸

- ต้องไม่ใช่อาหารและสารเติมแต่งที่ห้ามจำหน่ายตามมาตรา 6 ตามกฎหมาย⁹
- ต้องไม่ใช่เนื้อสัตว์ที่เป็นโรคตามมาตรา 10 วรรค 2 ตามกฎหมาย¹⁰
- ต้องไม่ใช่อุปกรณ์หรือภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่มีพิษหรือมีอันตรายตามมาตรา 16 ตามกฎหมาย¹¹
- ต้องไม่ใช่สิ่งที่ห้ามการนำเข้าตามมาตรา 9 วรรค 1 และมาตรา 17 วรรค 1 ตามกฎหมาย
- ต้องเป็นสารเติมแต่งและอาหารที่เป็นไปตามมาตรฐานและเงื่อนไขตามมาตรา 12 ตามกฎหมาย¹²

ข้อกำหนดตามมาตรา 6 มาตรา 8 วรรค 1 มาตรา 10 วรรค 2 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 วรรค 2 หรือวรรค 3 มาตรา 16 มาตรา 18 วรรค 2 หรือวรรค 3 มาตรา 26 วรรค 4 มาตรา 50 วรรค 2 มาตรา 52 วรรค 2 หรือมาตรา 53 วรรค 1 หรือกรณีฝ่าฝืนข้อห้ามที่กำหนดใน มาตรา 7 วรรค 1 ถึง วรรค 3 มาตรา 9 วรรค 1 หรือ มาตรา 17 วรรค 1”

⁶ มาตรา 27 “ผู้ที่นำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ และภาชนะเพื่อจำหน่ายหรือใช้ในการประกอบกิจการ ต้องยื่นเอกสารต่อ รัฐมนตรีว่าการ MHLW ทุกครั้ง ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง MHLW”

⁷ มาตรา 13 วรรค 1 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW สามารถกำหนดมาตรฐานสำหรับอาหารหรือสารเติมแต่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่าย เกี่ยวกับการผลิต แปรรูป ใช้ ปูง หรือเก็บรักษา หรือกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับส่วนประกอบของอาหารหรือสารเติมแต่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ การจำหน่าย โดยรับฟังข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการยาและอาหาร”

⁸ มาตรา 18 วรรค 1 “รัฐมนตรีว่าการ MHLW สามารถกำหนดมาตรฐานสำหรับอุปกรณ์หรือภาชนะที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่าย เกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการผลิตหรือมาตรฐานการผลิต โดยรับฟังข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการยาและอาหาร”

⁹ มาตรา 6 “อาหารหรือสารเติมแต่งดังต่อไปนี้ ห้ามให้มีการจำหน่าย (หมายถึงรวมถึงการแจกให้แก่ผู้คนที่ไปจำนวนมา) หรือเก็บ ผลิต นำเข้า แปรรูป ใช้ ปูง เก็บสะสม หรือจัดวาง เพื่อการจำหน่าย (1) สิ่งที่น่าเสียหรือเสื่อมสภาพหรือไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้ ไม่ครอบคลุมถึงสิ่งที่ได้รับการ ยอมรับว่าเหมาะสมแก่การบริโภคและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ (2) สิ่งที่มีพิษหรือประกอบไปด้วยสารที่เป็นอันตรายหรือมีสารที่เป็นอันตราย ปะปน หรือสิ่งที่มีความเป็นได้ว่าจะเข้าข่ายกรณีข้างต้น ทั้งนี้ ไม่หมายรวมถึงสิ่งที่ได้รับการกำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการ MHLW และไม่ ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ (3) สิ่งที่เป็นเบื้อนจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของโรค หรือมีความเป็นได้ว่าจะเข้าข่ายกรณีข้างต้น และมีความเป็นไปได้ว่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ (4) สิ่งที่น่าคิดว่าก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพเนื่องจากไม่สะอาด หรือมีสิ่งแปลกปลอมปนเปื้อนหรือ เจือปน”

¹⁰ มาตรา 10 วรรค 2 “ห้ามนำเข้าเนื้อ นม และเครื่องในของสัตว์ และเนื้อและเครื่องในของสัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวง MHLW ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่าย หากไม่มีการแนบเอกสารรับรองหรือสำเนาของเอกสารดังกล่าวซึ่งออกโดยรัฐบาลประเทศผู้ส่งออก และระบุข้อความรับรองว่าไม่ใช่เนื้อ นม หรือเครื่องในของสัตว์ หรือเนื้อหรือเครื่องในของสัตว์ปีกที่เป็นโรคตามวรรค 1 หรือมีความเป็นไปได้ว่าจะ เป็นโรคหรือล้มตาย รวมถึงข้อความอื่นใดที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวง MHLW ทั้งนี้ ไม่ครอบคลุมการนำเข้าเนื้อสัตว์ฯ จากประเทศที่ กำหนดในกฎกระทรวง MHLW และมีการแจ้งเงื่อนไขด้านสุขอนามัยทางอิเล็กทรอนิกส์มายังเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ของ MHLW และมีการ บันทึกแล้ว”

¹¹ มาตรา 16 “ห้ามจำหน่าย หรือผลิต นำเข้า ใช้ในการประกอบธุรกิจ เพื่อการจำหน่าย อุปกรณ์หรือภาชนะที่ประกอบไปด้วยหรือปนเปื้อน สารที่มีอันตรายและมีผลกระทบต่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์หรือภาชนะที่สัมผัสอาหารหรือสารเติมแต่งแล้วก่อให้เกิดอันตราย ส่งผลกระทบต่อ สุขภาพ”

¹² มาตรา 12 “ห้ามจำหน่าย หรือผลิต นำเข้า แปรรูป ใช้ สะสม หรือจัดวาง เพื่อจำหน่าย สารเติมแต่ง (ยกเว้นสารที่มีความหอมโดยธรรมชาติ และสารเติมแต่งที่ใช้รับประทานเป็นอาหารทั่วไป) และสารและอาหารที่สารเติมแต่งดังกล่าวเป็นส่วนผสม ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ยกเว้นสารเติมแต่งที่ได้รับการกำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการ MHLW โดยฟังข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการยาและอาหาร”

- หากมีความจำเป็นอาจให้ผู้ประกอบการนำเข้าแสดงเอกสารใบรับรองที่ออกโดยรัฐบาลประเทศผู้ส่งออก รายงานของผู้นำเข้า และการตรวจสอบของหน่วยงานรัฐบาล

3.6 ด้านสาธารณสุขจะดำเนินการ Monitoring Inspection ตามแผนที่กำหนด เพื่อเป็นการติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารฯ ที่มีการนำเข้าจำนวนหลายรายการ

- MHLW จัดทำแผน Monitoring Inspection กำหนดจำนวนการตรวจโดยคำนวณตามอัตราการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ จำนวนการยื่นขอนำเข้า ปริมาณการนำเข้า ผลกระทบต่อสุขภาพผู้บริโภคเมื่อมีการฝ่าฝืนเป็นรายผลิตภัณฑ์อาหาร ตามหลักการทางสถิติ

- ในปีงบประมาณ 2567 มีกำหนดตรวจ Monitoring Inspection ทั้งสิ้น 100,000 รายการ และจะมีการทบทวนแผนฯ โดยอาศัยข้อมูลแนวโน้มการนำเข้า ผลการตรวจกักกัน ผลการสำรวจข้อบังคับด้านสุขอนามัยของผลิตภัณฑ์อาหาร ณ ประเทศผู้ส่งออก การตรวจพบผลกระทบต่อสุขภาพซึ่งมีสาเหตุมาจากผลิตภัณฑ์อาหารนำเข้า และการเรียกเก็บสินค้าอาหารที่ไม่เป็นไปตามหลักสุขอนามัย ประกอบกับจะมีการตรวจกักกันสารเคมีทางการเกษตรตกค้างที่สอดคล้องกับระบบ Positive List ซึ่งคำนึงถึงมาตรการควบคุมการใช้สารเคมีทางการเกษตรในประเทศ ปริมาณการใช้ การตรวจพบ และจำนวนกรณีการฝ่าฝืนกฎหมายฯ

- ด้านสาธารณสุขจะจัดทำแผน Monitoring Inspection ตามจำนวนที่ได้รับมอบหมายจาก MHLW

- MHLW จะสั่งการให้ด้านสาธารณสุขระดับการตรวจ Monitoring Inspection อาหารฯ นำเข้า หากมีการเรียกเก็บสินค้าอาหารฯ ณ ประเทศผู้ส่งออก หรือได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค หรือมีการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายจากการตรวจ Monitoring Inspection หรือจังหวัดมีการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ในขั้นตอนเฝ้าระวังและชี้แนะ

- ในส่วนของการยกระดับการตรวจสอบสารเคมีทางการเกษตรตกค้าง จะเพิ่มอัตราการตรวจอาหารฯ นำเข้าในรายการที่เข้าข่าย เพื่อตรวจสอบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ตามระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ

- MHLW จะยกเลิกการยกระดับ Monitoring Inspection เมื่อ 1) มีการสืบหาสาเหตุการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ในประเทศผู้ส่งออก และมีการกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดซ้ำ เช่น การกำหนดข้อบังคับใหม่ ระบบควบคุมดูแลด้านสารเคมีทางการเกษตรใหม่ หรือการยกระดับการตรวจ ที่มีผลในการปฏิบัติจริง หรือ 2) หลังจากมีการยกระดับ Monitoring Inspection แล้วเป็นเวลา 1 ปี หรือเมื่อมีการตรวจมากกว่า 60 กรณีขึ้นไป และไม่พบการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวอีก

- นอกเหนือจาก Monitoring Inspection แล้ว ด้านสาธารณสุขจะตรวจ Administrative Inspection ตามความจำเป็น หากเป็นการนำเข้าครั้งแรกของผู้ประกอบการนำเข้าอาหารฯ หรือเป็นอาหารฯ ที่การดูแลด้านสุขอนามัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ ณ ประเทศผู้ส่งออก หรือมีอุบัติเหตุระหว่างการขนส่ง ฯลฯ

3.7 ด้านสาธารณสุขจะสั่งให้มีการตรวจกักกัน (Order Inspection) อาหารฯ นำเข้าที่มีความเป็นไปได้สูงว่าจะฝ่าฝืนกฎหมายฯ ตามมาตรา 26 วรรค 2 และวรรค 3¹³ เพื่อป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร

¹³ มาตรา 26 วรรค 2 “หากรัฐมนตรีว่าการ MHLW พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร สามารถออกคำสั่งให้ผู้ผลิตอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ และภาชนะ ตามวรรค 1 หรือผู้ผลิตอาหารตามมาตรา 12 หรือผู้นำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ ภาชนะ ที่ผู้แปรรูปผลิตหรือแปรรูป รับการตรวจกักกันโดยรัฐมนตรีว่าการ MHLW หรือห้องปฏิบัติการที่ขึ้นทะเบียนได้”

- หาก รมว. MHLW พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีการป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร สำหรับอาหารฯ นำเข้าที่มีความเป็นไปได้สูงว่าจะฝ่าฝืนกฎหมายฯ MHLW จะสั่งให้มีการตรวจ Order Inspection เมื่อ 1) เกิดอันตรายแล้วต่อสุขภาพผู้บริโภคในประเทศผู้ส่งออกหรือในประเทศญี่ปุ่น หรือมีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค หรือผลการตรวจ Monitoring Inspection ของอะฟลาทอกซิน หรือจุลินทรีย์ก่อโรค (Pathogenic Microorganism) พบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ 2) ในส่วนของสารเคมีทางการเกษตรตกค้าง มีการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ หลายครั้ง ในอาหารฯ นำเข้าที่ผลิตหรือแปรรูปโดยผู้ประกอบการรายดังกล่าว หรือนำเข้าจากประเทศดังกล่าว จากการตรวจ Monitoring Inspection โดยจะสั่งให้ตรวจ Order Inspection ในอาหารฯ รายการดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนขึ้นอยู่กับข้อบังคับในการส่งออก ระบบการควบคุมด้านสุขอนามัย ประวัติการปฏิบัติตามกฎหมายในการนำเข้าอาหารฯ รายการดังกล่าว

- MHLW จะยกเลิก Order Inspection และกลับไปใช้ระบบการตรวจตามปกติ ก็ต่อเมื่อ 1) มีการสืบหาสาเหตุการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ในประเทศผู้ส่งออก และมีการกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดซ้ำ เช่น การกำหนดข้อบังคับใหม่ ระบบควบคุมดูแลด้านสารเคมีทางการเกษตรใหม่ หรือการยกระดับการตรวจ ที่ได้หารือร่วมกับประเทศผู้ส่งออก หรือเดินทางไปตรวจยังประเทศผู้ส่งออก หรือตรวจสอบตอนนำเข้าแล้ว ยืนยันว่าได้ผลในการปฏิบัติจริง หรือ 2) กรณีเป็น Order Inspection สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง ภายหลังมีการแจ้ง Order Inspection แล้วเป็นเวลาไป 2 ปี นับจากการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ครั้งหลังสุด โดยไม่พบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ อีก หรือตรวจไม่พบอีกในระยะเวลา 1 ปี และมีการตรวจ Order Inspection มากกว่า 300 กรณีขึ้นไป โดยหลังจากมีการยกเลิก Order Inspection จะมีการเพิ่มอัตราการตรวจ Monitoring Inspection เพื่อให้สามารถตรวจสอบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ตามระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ ซึ่งหากตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ จะกำหนดการตรวจ Order Inspection โดยทันที

3.8 ด้านสาธารณสุขจะจัดให้มีการอบรมและการให้คำแนะนำก่อนนำเข้าเพื่อเป็นการส่งเสริมการดูแลด้านสุขอนามัยอย่างสมัครใจของผู้ประกอบการนำเข้าในฐานะความรับผิดชอบของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหาร

3.9 หากพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ด้านสาธารณสุขจะออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการนำเข้าทำลาย ส่งกลับ หรือนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่นนอกจากการรับประทาน ควบคู่ไปกับการขอให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับแนวทางป้องกันการเกิดซ้ำ

3.10 เมื่อสินค้าผ่านการนำเข้าและกระจายไปในประเทศญี่ปุ่น ให้จังหวัด อำเภอที่มีสำนักงานอนามัย และเขตพิเศษ เป็นผู้เฝ้าระวังและชี้แนะ โดยหากมีการตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมายฯ MHLW จะร่วมกับสำนักงานอนามัยและจังหวัดฯ ดำเนินการให้ผู้ประกอบการนำเข้าดำเนินการ เช่น การเรียกเก็บคืนอย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

วรรค 3 “หากรัฐมนตรีว่าการ MHLW พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องป้องกันการเกิดอันตรายด้านสุขอนามัยอาหาร สามารถออกคำสั่งให้ผู้นำเข้าอาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ และภาชนะ ตามวรรค 1 หรืออาหาร สารเติมแต่ง อุปกรณ์ และภาชนะ ที่มีความเป็นไปได้จะเข้าข่ายตามมาตรา 12 รับการตรวจกำกับโดยรัฐมนตรีว่าการ MHLW หรือห้องปฏิบัติการที่ขึ้นทะเบียนได้”

4. แผนการตรวจ Monitoring Inspection ปีงบประมาณญี่ปุ่น 2567 (เมษายน 2567 - มีนาคม 2568)

ประเภท	รายการที่ตรวจ	จำนวนตามรายการ	รวม
สินค้าปศุสัตว์ (เนื้อวัว เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อม้า และเนื้อสัตว์ปีกอื่นๆ)	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	2,100	5,880
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	2,200	
	สารเติมแต่ง	240	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	720	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	690	
	กัมมันตภาพรังสี	30	
สินค้าปศุสัตว์แปรรูป (ชีส ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ไส้กรอก อาหารแช่แข็ง (เนื้อสัตว์) ฯลฯ)	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	1,800	10,200
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	1,700	
	สารเติมแต่ง	1,100	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	3,700	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	1,900	
สินค้าประมง (หอยกาบคู่ ปลา สัตว์น้ำที่มีเปลือกแข็ง (กุ้ง ปู) ฯลฯ)	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	2,200	5,630
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	1,400	
	สารเติมแต่ง	300	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	1,200	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	410	
	อาหารตัดต่อพันธุกรรม	60	
	กัมมันตภาพรังสี	60	
สินค้าประมงแปรรูป	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	4,000	18,300
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	3,200	
	สารเติมแต่ง	1,600	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	5,100	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	4,400	
สินค้าเกษตร (ผัก ผลไม้ จำพวกข้าวสาลี ข้าวโพด จำพวกถั่ว จำพวกเมล็ด ฯลฯ)	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	2,400	18,280
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	10,100	
	สารเติมแต่ง	980	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	2,000	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	200	
	สารพิษจากเชื้อรา	2,100	

ประเภท	รายการที่ตรวจ	จำนวนตามรายการ	รวม
	อาหารตัดแต่งพันธุกรรม	380	
	กัมมันตภาพรังสี	120	
สินค้าเกษตรแปรรูป (ผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง (ผักแปรรูป แช่แข็ง) ผักแปรรูป ผลไม้แปรรูป เครื่องเทศ บะหมี่สำเร็จรูป ฯลฯ)	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ	300	21,070
	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	6,600	
	สารเติมแต่ง	4,200	
	จุลินทรีย์ก่อโรค	2,700	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	2,900	
	สารพิษจากเชื้อรา	3,400	
	อาหารตัดแต่งพันธุกรรม	510	
	กัมมันตภาพรังสี	460	
ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ (อาหารสุขภาพ จำพวกซूप เครื่องปรุงรส จำพวกขนม น้ำมันสำหรับรับประทาน อาหารแช่แข็ง ฯลฯ)	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	950	6,850
	สารเติมแต่ง	3,200	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	900	
	สารพิษจากเชื้อรา	1,800	
เครื่องดื่ม (จำพวกน้ำแร่ เครื่องดื่มที่ไม่ใช่ แอลกอฮอล์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ)	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง	240	2,290
	สารเติมแต่ง	1,000	
	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	930	
	สารพิษจากเชื้อรา	120	
สารเติมแต่ง อุปกรณ์และภาชนะ ของเล่น	มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ	1,800	1,500
อาหารที่ยกระดับการตรวจ	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ฯลฯ สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง สารเติมแต่ง จุลินทรีย์ก่อโรค มาตรฐานส่วนประกอบ ฯลฯ สารพิษ จากเชื้อรา อาหารตัดแต่งพันธุกรรม กัมมันตภาพรังสี การกำจัด SRM	10,000	10,000
รวม			100,000

5. อาหารฯ นำเข้าจากประเทศไทยที่ยกระดับการตรวจ Monitoring Inspection ปีงบประมาณญี่ปุ่น
2567 (เมษายน 2567 - มีนาคม 2568)

MHLW ยกระดับความถี่ในการตรวจ Monitoring Inspection เป็นร้อยละ 30 สำหรับอาหารฯ ที่นำเข้าจากประเทศไทยตามรายการดังต่อไปนี้ โดยจะยกเลิกการยกระดับการตรวจเมื่อ 1) มีการสืบหาสาเหตุการฝ่าฝืนกฎหมายฯ ในประเทศผู้ส่งออก และมีการกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดซ้ำ เช่น การกำหนดข้อบังคับใหม่ ระบบควบคุมดูแลด้านสารเคมีทางการเกษตรใหม่ หรือการยกระดับการตรวจ ที่มีผลในการปฏิบัติจริง หรือ 2) หลังจากมีการยกระดับ Monitoring Inspection แล้วเป็นเวลา 1 ปี หรือมีการตรวจมากกว่า 60 กรณีขึ้นไป และไม่พบการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวอีก

ชนิด	รายการตรวจ	วันที่ออกคำสั่ง
ใบเตยและผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง (ไซเปอร์เมทริน (MRL 5 ppm))	28 พฤศจิกายน 2566
ชะอมและผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง (ไดฟลูเบนซูรอน (MRL 0.01 ppm))	21 ธันวาคม 2566
มะม่วงและผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	สารเคมีทางการเกษตรตกค้าง (ไดฟีโคนาโซล (MRL 0.07 ppm))	31 พฤษภาคม 2567

หมายเหตุ: การยกระดับการตรวจฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การตรวจพบสารตกค้าง

6. รายการการตรวจ Order Inspection เฉพาะรายการที่ตรวจทุกประเทศและรายการที่นำเข้าจากไทย ปีงบประมาณญี่ปุ่น 2567 (เมษายน 2567 - มีนาคม 2568)

อาหารฯ ที่กำหนดให้ตรวจ Order Inspection จะต้องผ่านการตรวจโดยห้องปฏิบัติการที่ขึ้นทะเบียนในประเทศญี่ปุ่นทุกครั้งก่อนนำเข้า

6.1 รายการตรวจ Order Inspection ที่บังคับใช้กับการนำเข้าจากทุกประเทศ

ชนิด	เงื่อนไข	รายการที่ตรวจ
ปลาปักเป้า	เฉพาะล็อตที่มีการตรวจ On-site Inspection แล้วพบปลาปักเป้าต่างสปีชีส์	จำแนกชนิดปลา
ไข่ปลาแซลมอนแช่เกลียว (Sujiko)	-	ไนโตรด
มะเดื่ออบแห้ง	-	อะฟลาทอกซิน (ผลรวม B1, B2, G1 และ G2)
มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์แปรรูป (ยกเว้นแป้ง)	-	ไซยาไนด์

ชนิด	เงื่อนไข	รายการที่ตรวจ
จำพวกถั่วที่มีส่วนประกอบของ โซยาไนต์	-	โซยาไนต์
ถั่วพิสตาชิโอ	กรณีนำเข้าจากอิตาลีและ สหรัฐอเมริกาให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดเพิ่มเติม	อะฟลาทอกซิน (ผลรวม B1, B2, G1 และ G2)
ถั่วบราซิล อัลมอนต์ พริก (Chili Pepper, Red Pepper) จันทน์เทศ ลูกเดือย	-	อะฟลาทอกซิน (ผลรวม B1, B2, G1 และ G2)
เครื่องเทศรวม ถั่วรวม	เฉพาะที่มีส่วนผสมของถั่วลิสง ถั่วพิสตาชิโอ ถั่วบราซิล อัลมอนต์ พริก (Chili Pepper, Red Pepper) จันทน์เทศ และลูกเดือย แต่ละชนิด หรือรวมกัน มากกว่า 10%	อะฟลาทอกซิน (ผลรวม B1, B2, G1 และ G2)
ถั่วลิสงและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะที่มีส่วนผสมของถั่วลิสง มากกว่า 10%)	-	อะฟลาทอกซิน (ผลรวม B1, B2, G1 และ G2)
แอมโมเนียมไบคาร์บอเนตหรือ อาหารที่มีส่วนผสมของ แอมโมเนียมไบคาร์บอเนต	เฉพาะแอมโมเนียมไบคาร์บอเนตที่ ผลิตโดยบริษัท Broadtech Chemical International Co.,Ltd.	เมลามีน

6.2 รายการตรวจ Order Inspection ที่บังคับใช้กับอาหารฯ ที่นำเข้าจากประเทศไทย

ชนิด	เงื่อนไข	รายการที่ตรวจ
ปลาช่อนและผลิตภัณฑ์แปรรูป อย่างง่าย	-	เอนโรโฟลซาซิน (ห้ามตรวจพบ)
กุ้งสำหรับรับประทานดิบ (เฉพาะกุ้งสดและกุ้งแช่แข็ง)	เฉพาะที่ผ่านกระบวนการโดย ผู้ประกอบการที่กำหนดเท่านั้น	แบคทีเรีย Vibrio parahaemolyticus
ปูต้ม (เฉพาะปูต้มที่รับประทานได้ เลยโดยไม่ต้องผ่านความร้อน)	เฉพาะที่ผ่านกระบวนการโดย ผู้ประกอบการที่กำหนดเท่านั้น	แบคทีเรีย Vibrio parahaemolyticus
ซอสและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	-	ไตรอะโซฟอส (MRL 0.01 ppm)
หอมแดงและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	-	ฮาลอกซีฟอป (MRL 0.01 ppm)

ชนิด	เงื่อนไข	รายการที่ตรวจ
กระเจี๊ยบเขียวและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	ยกเว้นที่ส่งออกโดยผู้ประกอบการ ส่งออกที่กำหนดและแนบเอกสารที่ ออกโดยรัฐบาลไทย	EPN (MRL 0.01 ppm)
หน่อไม้ฝรั่งเขียวและผลิตภัณฑ์ แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	ยกเว้นที่ส่งออกโดยผู้ประกอบการ ส่งออกที่กำหนดและแนบเอกสารที่ ออกโดยรัฐบาลไทย	EPN (MRL 0.01 ppm)
ใบมะกรูดและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	-	โปรพิโนฟอส (MRL 0.01 ppm)
ทุเรียนและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	-	โพไซมิโดน (MRL 0.01 ppm)
กล้วยและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	ยกเว้นที่ส่งออกโดยผู้ประกอบการ ส่งออกที่กำหนดและแนบเอกสารที่ ออกโดยรัฐบาลไทย	ไซเพอร์เมทริน (MRL 0.01 ppm)
มะม่วงและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	กรณีเป็นมะม่วงสด ยกเว้นที่ส่งออก โดยผู้ประกอบการส่งออกที่กำหนด และแนบเอกสารที่ออกโดยรัฐบาล ไทย กรณีเป็นมะม่วงแช่แข็งและ มะม่วง Freeze Dry ยกเว้นที่ผลิต โดยผู้ผลิตที่กำหนดและแนบเอกสาร ที่ออกโดยรัฐบาลไทยซึ่งระบุเกี่ยวกับ สารคลอร์ไพริฟอสและโพพิโคนาโซล	คลอร์ไพริฟอส (MRL 0.01 ppm) และโพพิโคนาโซล (MRL 0.01 ppm)
มังคุดและผลิตภัณฑ์แปรรูป (เฉพาะการแปรรูปอย่างง่าย)	ยกเว้นที่ส่งออกโดยผู้ประกอบการ ส่งออกที่กำหนดและแนบเอกสารที่ ออกโดยรัฐบาลไทย	อิมซาลิล (MRL 0.02 ppm)

หมายเหตุ: การยกระดับการตรวจฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การตรวจพบสารตกค้าง

6.3 ผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้น Order Inspection ตามรายละเอียดข้อ 6.2

ชนิด	ผู้ประกอบการส่งออก/ผลิต
กระเจี๊ยบเขียวสด (EPN)	Blue River Products Limited.
	CHATCHAWAL ORCHID CO., LTD.
	Crophy Co., Ltd.
	Fresh Point Co., Ltd.

ชนิด	ผู้ประกอบการส่งออก/ผลิต
	Green Grower Co., Ltd.
	Pan Asia Footwear Public Company Limited.
	Phol Intergrower Co., Ltd.
	Sonoriku (Thailand) Co., Ltd.
	Swift Co.,Ltd.
	TIMFOOD Co., Ltd.
หน่อไม้ฝรั่งเขียวสด (EPN)	AGRI FRESH CO., LTD.
	Blue River Products Limited.
	CHATCHAWAL ORCHID CO., LTD.
	Fresh Point Co., Ltd.
	Koerner Agro Export Center Co., Ltd.
	Pan Asia Footwear Public Company Limited
	Swift Co., Ltd.
กล้วยสด (ไซเพอร์เมทริน)	Blue River Products Limited.
	J FRESH SEIKA COMPANY LIMITED
	M.R. PROGRESS Co., Ltd.
	OTENTO (THAILAND) CO., LTD.
	P&F Techno Co., Ltd.
	Shine Forth Inter Co., Ltd.
	TK GROUP HOLDING CO.,LTD.
มะม่วงสด (คลอรีไพรีฟอสและไพโรฟิโคนาโซล)	Blue River Products Limited.
	Chanthaburi Global Foods Co.,Ltd.
	Charoen Pokphand Seed Co., Ltd.
	C.P. Starlanes Co., Ltd.
	M.R. PROGRESS Co., Ltd.
	Princess Foods Co., Ltd.
	P&F Techno Co., Ltd.
	Rixing (Thailand) co., Ltd.
	Shine Forth Inter Co., Ltd.
	Siam Export Mart Co., Ltd.
	Siam Foods Express (Thailand) Co., Ltd.

ชนิด	ผู้ประกอบการส่งออก/ผลิต
	S.M.K.FOOD CO.,LTD.
	Sonoriku (Thailand) Co., Ltd.
	Swift Co., Ltd.
	TCT intertrade Co., Ltd.
	Thanang Limited., Part
	TIMFOOD CO., LTD.
	Wei Hong (Thailand) Co., Ltd.
	Yumenoki Trading Co., Ltd.
มะม่วงหั่นแช่แข็ง (คลอโรฟิรฟอสและโพรฟิโคนาโซล)	Chanthaburi Global Foods Co., Ltd.
	Princess Foods Co., Ltd.
	Rixing (Thailand) Co., Ltd.
	TIMFOOD Co., LTD.
มะม่วงพรีซดราย (คลอโรฟิรฟอสและโพรฟิโคนาโซล)	Chanthaburi Global Foods Co.,Ltd.
มังคุดสด (อิมิชาลิล)	Blue River Products Limited.
	C.P. Starlanes Co., Ltd
	MR PROGRESS CO., LTD.
	POMSIAM INTERMARKETING Co.,Ltd.
	P&F Techno Co., Ltd.
	Shine Forth Inter Co., Ltd.
	Siam Export Mart Co., Ltd.
	Swift Co., Ltd.
	TIMFOOD CO.,LTD.

หมายเหตุ: ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การตรวจพบสารตกค้าง

กฎหมายสุขอนามัยอาหาร
(ฉบับภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ) Food Sanitation Act

ภาคผนวก

(แบบฟอร์มเอกสารรับรอง ตามรายละเอียดข้อ 6.2)